

PYNTELYS TIL STØTTEMUR

www.aasbetong.no

Innhold

LEKKERT MED UTEBELYSNING

3-5

LILY LEDLYS

6-7

NORGARDEN LEDLYS

8-9

FORSKALINGSBLOKK

12

SÅ LEKKERT MED UTEBELYSNING!	3
Hvorfor velge lyssetting?	3
To typer ledlys	3
Stein med lyshull	4

LILY LEDLYS	6
Lily Ledlys	6
Fordeler og ulemper	6
Installasjonsveiledning	7

NORGARDEN LEDLYS	8
Norgarden Ledlys	8
Fordeler og ulemper	8
Installasjonsveiledning	9

VEDLIKEHOLD OG RENGJØRING	10
Tekster hentet fra brosjyre	10
Beskyttelse/vedlikehold rustfritt stål	10
Vedlikeholdsrengjøring	10
Rengjøringsmiddel	11

MONTERING AV LEDLYS I FORSKALINGSBLOKK	12
Montering i mur som skal støypes	12
Lage egne hylser rundt lys	12

Så lekkert med utebelysning!

Bruk av utelys kan gi uteplassen det lille ekstra.

Et godt plassert utelys skaper god stemning og kan lyse opp deler av hagen eller parkområdet på en ny måte.

Bruk av ledlys er strømbesparende. Ledlys i murer er et fornuftig valg når mørket faller på. Lyset fungerer godt som ledelys når en kjører bil eller brøyter innkjørsel med snø. Ledlys markerer godt opp eventuelle kanter, trapper eller andre hinder som kan skape situasjoner med fall, skader eller kollisjon.

Vi forhandler to typer ledlys. Begge lysene er type innfellingsspot. For å gjøre jobben med montering av lys enkel, leverer vi ferdige kjerneborrede steiner med ferdige lyshull til de fleste av våre mursystem.

De to typene lys er fleksible, energibesparende og har et flott design. Men på samme tid er de også ulike designmessig. Lysene har fordeler og ulemper når en sammenligner de mot hverandre. Men begge typene er gode lys, sammenlignet med andre produkter som finnes i markedet.

Vårt mål med dette heftet er å samle informasjon fra våre to leverandører av ledlys på ett sted. Gjennom heftet ønsker vi å kunne gi konkret informasjon på en enkel måte.

Begge våre leverandører har selvsagt langt flere produkter enn de vi presenterer her. Hvis interesse og ønske om mer informasjon, sjekk gjerne ut produktene på internett.

I dette heftet har vi etterstrebet at all informasjon skal være riktig. Likevel finnes det en fare for at heftet kan inneholde feil. Heftet inneholder deler av brosjyremateriell fra våre to leverandører av ledlys.

Heftet er ment som en veiledning, og erstatter ikke elektriker eller selvbygger sitt ansvar for utførelse av sitt arbeid ved oppsett av mur og montering av ledlys.

Stein med lyshull for montering av ledlys

Når en skal montere ledlys må en ha en hullstein å montere lyset i. En hullstein er en stein som har et kjerneborret hull gjennom steinen fra front til bakkant.

Steiner kan kjøpes med ferdig lyshull til de fleste av våre murtyper. Ved montering av lys settes lyset inn i front av hver hullstein.

Selve hullet i en hullstein er forsenket for ekstra beskyttelse mot ytre påvirkning. Diameter på kjerneborret hull er 58 mm.

Alle steiner i vårt sortiment med lyshull har eget artikkel og nobbnummer.

Art.nr 238 - Nobbnr 43634462

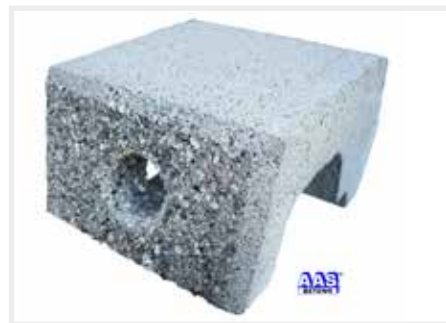
Art.nr 237 - Nobbnr 53530415

Art.nr 523 - Nobbnr 51897595

Art.nr 533 - Nobbnr 51897720

Art.nr 543 - Nobbnr 57619713

Art.nr 411 - Nobbnr 53606064

Art.nr 243 - Nobbnr 43637258

Art.nr 241 - Nobbnr 43635177

Kjerneborrede steiner med lyshull i vårt sortiment

Artikkel nr:	Nobbnr:	Type:	Vekt/stk:
238	43634462	Adel Pyntemur gråmix m/lyshull	17,5 kilo
237	53530415	Adel Pyntemur svingstein med lyshull	16,0 kilo
523	51897595	Mini Støttemur glatt med lyshull	22,0 kilo
533	51897720	Mini Støttemur struktur grå med lyshull	22,8 kilo
543	57619713	Mini støttemur singel med lyshull	22,6 kilo
241	43635177	Støttemur glatt grå med lyshull	28,0 kilo
411	53606064	Forskalingsblokk grå 20 cm med lyshull	18,0 kilo
243	43637258	Forskalingsblokk singel 19 cm med lyshull	22,0 kilo

Art nr 238 og 237 (Adel Pyntemur) blir borret på siden som bygger 14 cm høyde i mur.

Lily Ledlys

Lily Ledlys kjøpes som enkelt lys og enkel transformator. En kan dermed velge hvor mange lys en ønsker å kjøpe. Transformator kan drifte inntil 12 ledlys. Hvert ledlys leveres med 3 meter lang kabel. Lyset har en hel glatt front, her er det ingen skruer i front, som krever ekstra vedlikehold. En må likevel påberegne seg litt vedlikehold ved pussing av rustfritt stål. (Se tekster side 10: "beskyttelse og vedlikehold av rustfritt stål")

Denne typen spot krever at en monterer ledning mot kontakt for lovlig å kople dette selv som sluttkunde. Aas Betong selger ikke kabel og koplingsboks. Dette må kjøpes i tillegg før montering. Lyset kan dimmes.

For å beskytte kabel ved montering av ledlys anbefaler vi å legge kabel i 20mm trekkerør. Gjerne tape godt med elektrikertape rundt koplinger da dette gir ekstra sikkerhet mot at fukt trenger inn.

Lyset gir svært lite blending, leveres i syrefast 316 stål og er robust og vandsikkert. Lyset er beregnet for seriekopling via 350mA Led transformator.

Aas Betong har eget art.nr. og nobbnr. på Lily Innfellingsspot og transformator. Pris på Lily ledlys er noe høyere enn for Norgarden ledlys.

For veiledning montering av ledlys i forskalingsblokk se side 12.

Tekst hentet fra datablad til Lily infellingsspot

Utførelse: Syrefast Stål 316L.

Beregnet levetid: 50 000 timer.

Ledlys har tetthet IP68 - egner seg i våte og værharde miljøer.

Ledlys tåler IK10- Vandsikker.

Transformator har tetthet IP65

Kan dimmes.

Farge	Lysstyrke	Fargetemperatur	Fargegjengivelse	Lysspredning	Effekt	Dimming	Levetid
Syrefast Stål 316L	100lm	3000K	Ra>80	60°	1W	Faseavsnitt	50000t [L70] Ta50°C
Tilbehør				IP	Effekt	Dimming	
LED-driver 12W 350mA				IP65	12W	Faseavsnitt	
CE	RoHS	230V	IP 68	IK10	SELV	MacA2	5
				Ø50mm			

Produkter fra Lily Infellingsspot

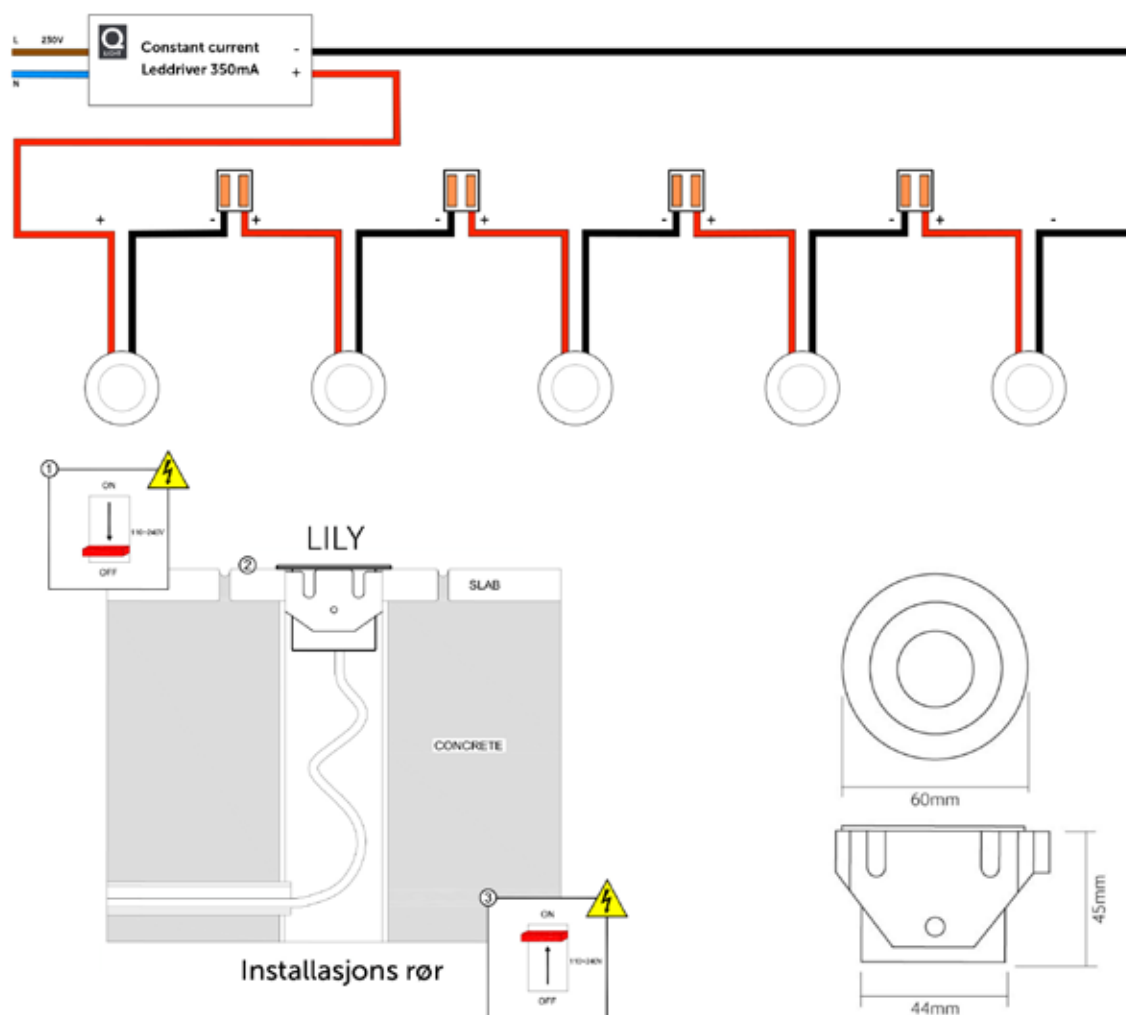
Artikkel:	Nobbnr:	Type:	Vekt/stk:
2010	60087654	Lily Innfellingsspot LED	0,5 kilo
2011	60087655	Lily Transformator	0,1 kilo

Installasjonsveiledning

Bilde er tilpasset produkter i Aas Betong sitt sortiment.

LILY

PREMIUM EXTERIOR SOLUTIONS

LILY leveres med 3m ledning og er beregnet for seriekobling via 350mA led-driver.
 Armaturen kan dimmes ved bruk av dimbar led-driver.
 NB! Kontroller at alle koblinger er riktige før man setter på spenning.
 Feilkoblinger kan ødelegge armaturen.

316
STAINLESS
STEEL

PRODUKTNAVN	OVERFLATE	EFFEKT	LYSMENGDE	FARGETEMPERATUR
LILY	SYREFAST 316	1W	100lm	3000K

TILBEHØR:

Dimbar led-driver 350mA 12W

Norgarden Ledlys

Nordgarden Ledlys kjøpes som startpakker med følgende innhold; 4 lys, transformator og 20 meter kabel. Her kan en kople inntil 20 lys mot samme transformator. Lyset blir levert med to sett stålkranser. Våre lyshull er beregnet til krans med størst diameter. Lyset har montert skruer i front, som krever litt vedlikehold med pussing for å unngå rustdannelse. (Se tekster side 10: "beskyttelse og vedlikehold av rustfritt stål") Settet koples med "strømtyv".

Alle deler til Norgarden kan også kjøpes enkeltvis, men det er rimeligere å kjøpe startpakker av dette settet.

For å beskytte kabel ved montering av ledlys anbefaler vi å legge kabel i 20 mm trekkerør. Tape gjerne med elektrikertape rundt "strømtyv klips", dette gir ekstra sikkerhet mot at fukt trenger inn. Transformator plasseres på skjermet sted, evt i kasse eller innendørs hvis mulig.

Norgarden er et enkelt konsept som en kan kople opp selv uten hjelp av elektriker. Systemet er basert på 12V med transformator. Transformator er på 60W. Den er utstyrt med timer og fotocelle, men kan ikke dimmes. Pris på Norgarden ledlys er noe rimeligere enn for Lily ledlys.

For veiledning montering av ledlys i forskalingsblokk se side 12.

Tekst hentet fra datablad til Norgarden

Utførelse: Børstet stål.

Beregnet levetid: 30 000 timer.

Ledlys har tetthet IP68 - egner seg i våte og værharde miljøer.

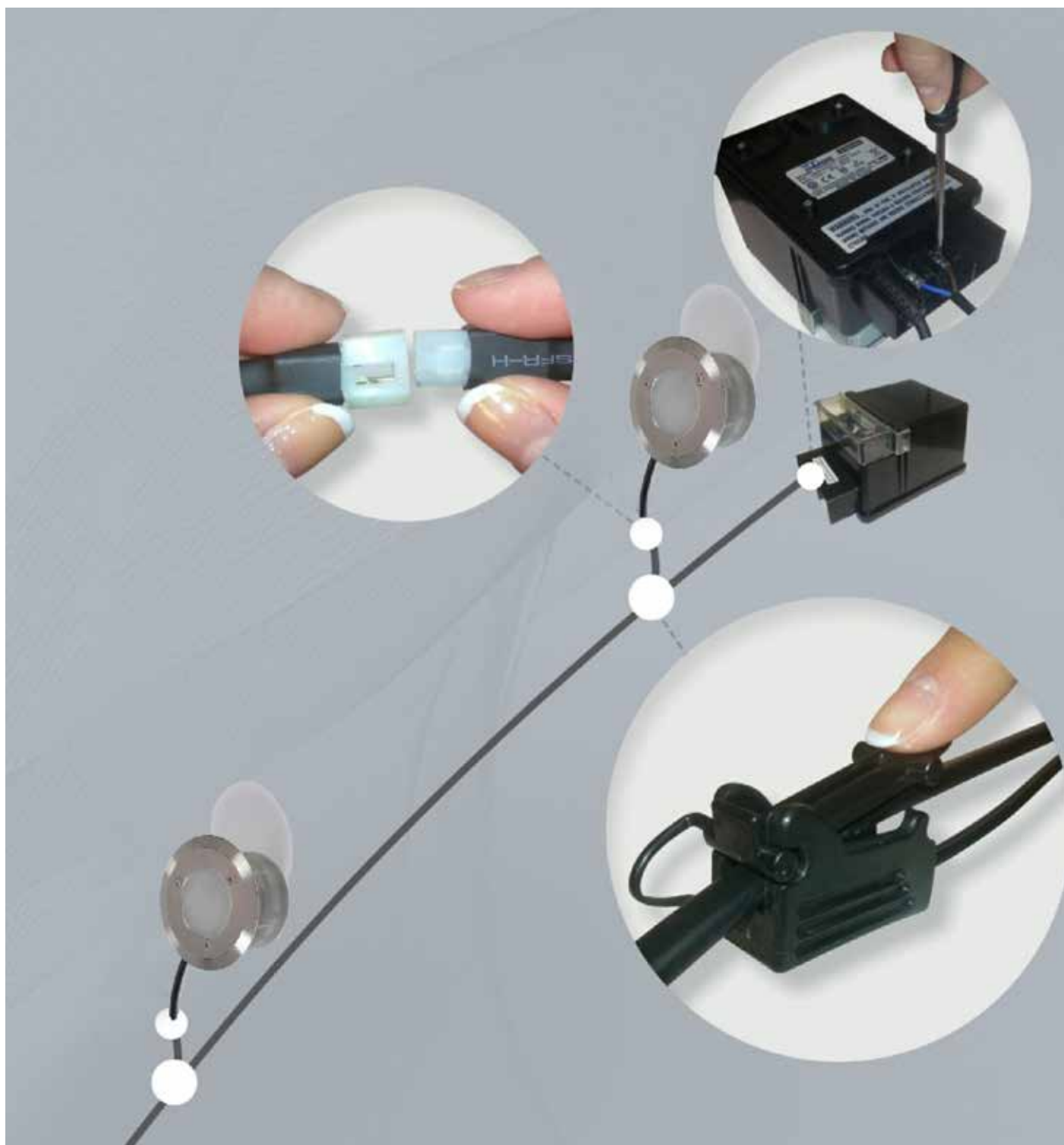
Transformator har tetthet IP44

Har timer og fotocelle. Kan ikke dimmes.

Installasjonsveiledning

Bilde er tilpasset produkter i Aas Betong sitt sortiment.

Produkter fra Norgarden

Artikkelr:	Nobbnr:	Type:	Vekt/stk:
2006	49210117	Norgarden startsett	0,5 kilo
2005	49210121	Nordgarden Innfellingsspot LED	0,3kilo
2008	49210155	Norgarden transformator	4,5 kilo
2007	49210140	Norgarden gummikabel 20	1,3 kilo

Vedlikehold og rengjøring

Tekster er hentet fra brosjyre til Lily sin leverandør; "Beskyttelse/vedlikehold av rustfritt stål".

BESKYTTELSE/VEDLIKEHOLD RUSTFRITT STÅL

Rustfritt og syrefast stål er i utgangspunktet **korrosjonsbestandig**, og behøver ingen ekstra overflatebehandling, for å beholde sin glans og anvendelighet i lang tid. Det kan like vel være nødvendig med rutinemessig vedlikehold - så som rengjøring og vask, for at den opprinnelige ståloverflaten skal beholde sine estetiske og korrosjonsbestandige egenskaper; i så måte er ikke rustfritt stål annerledes enn andre konstruksjonsmaterialer som f.eks. glass, plast eller malt stål, som heller ikke er vedlikeholdsfrie i hele bygningens levetid.

Følgende råd er særlig beregnet på huseiere, vaktmestere og vedlikeholdsansvarlige. Rådene beskriver hvordan man kan utføre rengjøring på en kostnadseffektiv måte, som samtidig understøtter det rustfrie stålets korrosjonsbestandighet.

Rengjøring og vedlikehold av rustfritt stål innendørs

Rengjøringshyppigheten for rustfrie ståloverflater innendørs er egentlig ikke annerledes enn for andre materialer. Overflatene bør vaskes, før det blir for mye smuss og fingeravtrykk. Dette letter rengjøringen, samtidig som risikoen for permanente merker eller skader på overflaten reduseres.

Utendørs kan rustfritt og syrefast stål være utsatt for aggressivt miljø med f.eks.:

- sjøluft
- industriluft
- sprut av veisalt
- avgasser og annen luftforurensning

Slike miljøer kan forårsake brune flekkdannelser i overflaten. En god regel er å rengjøre de rustfrie overflatene like ofte som man vasker bygningens vinduer. Alt avhengig av forurensningsgraden fra omgivelsene anbefales et intervall på 6-12 måneder ved lett forurensning og 3-6 måneder ved tyngre forurensning som i eksemplene over. Et rengjøringsmiddel med fosforsyre kan benyttes for å fjerne evt. brune flekkdannelser på overflaten.

VEDLIKEHOLDSRENGJØRING

Til utvendige installasjoner, som f.eks. fasadeelementer, kan man normalt forvente at regn skyller vekk støv og annet belegg, hvis overflatene er tilstrekkelig fritt eksponert. Når man utfører rutinerenhold, bør man være særlig oppmerksom på overdekkede overflater, så områder med akkumulert støv skylles rene. Dette er særlig viktig i et maritimt og industrielt miljø, hvor støvet inneholder klorider eller svoveloksider, som kan resultere i lokal korrosjon.

På indendørs installationer kan fingeraftryk være mindre ønskværdige. Der finnes en lang rekke forskjellige overflatedesign i rustfritt stål, hvoraf mange er særligt velegnede i sterkt besøgte offentlige miljøer. Vælger man en overfladefinish, som er mindre sart over for fingermerker allerede på designstadiet, kan man redusere behovet for og omkostningene til rengjøring i hele bygningens livstid.

Børstede overflader, som ofte er et populært valg til indendørsapplikationer, kan vise fingermerker umiddelbart etter installasjonen. Men allerede etter et par rengjøringer plejer sådanne merker at være betydeligt mindre synlige.

RENGJØRINGSMIDDEL

En fuktig klut eller et pusseskinn er ofte tilstrekkelig til å fjerne lett smuss, fingeravtrykk og lignende. Til mer gjenstridige flekker kan en rengjøringssvamp av typen "Scotch-Brite" ofte være velegnet. Det må ikke brukes skrubber av metaltråd (ikke rustfritt stål), stålull eller metallbørster på rustfritt/syrefast stål. Ut over å ripe overflaten, kan de etterlate partikler av kullstål, som forårsaker rustflekker, når overflaten blir våt. En bløt nylonbørste kan være velegnet til rengjøring av mønstret rustfritt stål.

Stålbørster av - eller som har vært brukt på - andre materialer enn rustfritt stål må ikke benyttes. Til slepet, rustfritt stål med synlige slipestriper skal rengjøringsarbeidet utføres i slipe retningen - ikke på tvers av denne. Når det har vært brukt vann til rengjøring eller skylling, er det lurt å tørke av overflaten med en tørr klut for å unngå vannmerker - særlig i områder med hardt vann. Ved å benytte destillert vann kan man unngå slike vannmerker.

For å unngå smitte av forurensning i form av jernpartikler, er det viktig at rengjøringsmaterialet ikke tidligere har vært brukt til alminnelig stål (kullstål). Rengjøringsmaterialer som brukes til rustfritt stål, bør helst reserveres til dette formålet. For å fjerne fingeravtrykk og lignende flekker på overflater av rustfritt stål, kan det benyttes såpevann eller et mildt oppvaskemiddel; det gir sikre og gode resultater. Rengjøringsmiddel på forstøverflaske, forenkler rengjøringen, samtidig som man får en tynn hinne med polert effekt.

Slike sprayprodukter fjerner fingeravtrykk og beskytter mot nye. Etterpolér med en tørr, myk klut. Misfarging/overflateoksidering kan fjernes med en nylon kjøkkensvamp av typen "Scotch-Brite". Alternativt eller i tillegg kan man benytte rengjøringsmidler som inneholder fosforsyre, og som er beregnet til rustfritt stål. Høyglanspolert rustfritt stål kan rengjøres med vinduspussmiddel som ikke inneholder klorider (koksalt). Til mer gjenstridige flekker kan pussemidler med kremkonsistens være effektive. Disse midlene kan også brukes for å fjerne vannflekker og lett misfarging.

Fjern deretter restene ved å skylle med rent vann, og tørk bort vannflekker og evt. striper av pussemiddel med en klut. NB: Skurepulver bør ikke brukes, da det vil ripe stålets overflate. Gjenstridige fett- og oljeflekker kan fjernes med rødsprit eller aceton. Slike løsemidler gir ingen risiko for korrosjon på rustfritt stål, men vær forsiktig med mengden løsemiddel, så flekkene ikke spres ut over et større område og blir vanskeligere å fjerne; vask f. eks. i flere omganger med rent løsemiddel på en ren, myk klut, til alle spor av fettrester er borte. Maling og grafitti kan fjernes med kaustisk soda/lut eller malingfjerner.

Unngå bruk av sparkel eller kniv, da dette lett vil gi riper i den rustfrie ståloverflaten. Kraftig oksiderte/ misfargede overflater kan rengjøres med metallpussemiddel til forkrommede overflater (f.eks. biler). Også polérmidler til billakk kan vurderes, men vær oppmerksom på at slike polérmidler kan ripe høyglanspolerte overflater.

Alternativt eller i tillegg kan man benytte rengjøringsmidler som inneholder fosforsyre, og som er beregnet til rustfritt stål. Skyll deretter med rent vann, og la overflaten tørke. Det anbefales å behandle hele den aktuelle overflaten, så man ikke risikerer fargeforskjeller mellom det som er nyrenset og øvrig overflate.

Rengjøringsmidler som ikke må brukes på rustfritt stål er:

- Kloridholdige rengjøringsmidler
- Blekemiddel som inneholder hypokloritt. Hvis dette ved et uhell søles på rustfritt stål, må overflaten straks skylles omhyggelig med rent vann.
- Sølvpussemiddel

Montering av ledlys i forskalingsblokk

Mur av Aas forskalingsblokk skal alltid støypes og armeres.

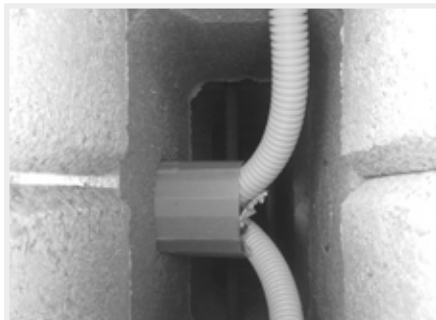
Ved montering av ledlys må lysene monteres i mur før en fyller betong i blokkene. Ved montering må en lage en sylinder som tres inn gjennom hver hullstein. Sylinder må lages på byggeplass. I denne veiledning er sylinder laget av tykk papp.

Legg 20mm trekkerør inn i muren som går ut mot hver hullstein. Kabel skal i etterkant tres gjennom dette røret. Plasser godt med papp/papir inn i sylindere slik at sylindere ikke endrer fasong ved støyping av mur.

Muren fylles med betong. Stapp betong med armeringsjern. Vær ekstra forsiktig rundt sylindere og trekkerør slik at disse ikke blir skadd.

Fjern sylinder etter at betongen har herdet.

Tre kabel for innfellingspot gjennom trekkerørene og monter innfellingspot fra utsiden av muren.

Et utemiljø å være stolt av!

www.aasbetong.no

Aas Betong AS
Åsvegen 378, 6443 Tornes

Sentralbord: 71 26 60 40
Ordremottak: post@aasbetong.no

www.facebook.com/aas-betong

www.instagram.com/aas_betong

KUNDEKONTAKT

Produktene selges hos utvalgte byggevareforhandlere over hele landet. Vi tar forbehold om trykkfeil og ulik gjengivelse av farger i bilder på trykk.

FORHANDLER

OG ENTREPRENØR OVERSIKT:
se www.aasbetong.no

Håper du ble inspirert av vår katalog.

Har du bilder du vil dele med oss av et utemiljø du er stolt av? Send oss gjerne bilder på post@aasbetong.no.